מסורת השס"ם

בנשיא שבט שמעא . וכלאחת מכל מיתות ב"ד : דרב פדא בר אהבה. לקמן : וכמתילפא על מ"י . כך דינה לעולם אם נפלה מחלוקת נחלה בשבט: קלפי אורים ותומים. בינ טחלין (נ"ב דף קכב) מפורש: אפ"ג דקטלינן ביחיד. דדינא של שבט בסקילה אפ"ה בדינא דרבים דיינינן ליה דבעי ע"א ולא בדינא דיחיד תורה אור

[לקמן יח:] בכ"ג : לשפריך . לב"ד שבשעריך דהייט סנהדרי קטנה ולא אתה מוליא (א) כולה אלא בסנהדרי גדולה: דרבי אמא בר' יוסי . ולקמן : אמרינ סודם. בגבינת הבקר כתיב (דברים יח) "לך הגבינ אשר יוד" ובזקן ממרא כתיב (שם יז) "והאיש אשר יעשה בזדון" מה זקן אינו נהרג אלא"כ המרה על פי ב"ד הגדול דכתיב (שם) "וקמת ועלית" אף נביא אינו נידון אלא בבית דין הגדול : ואם סודם . דזקן ממרא : כי בסיבא, בקטלא בסיבא . וקטלא דידיה בעשרים ושלשה לבי כתיב "וקמת ועלית" בהוראה כתיב "שבטים" (ב)לשולמו מה יורו ומוזר לעירו ואם הורה לעשות בכתחילה נידון בסנהדרי המומחין בכ"ג דהא לא אני במהגיתין (דף כ:) ולא אם זקן ממרא: דבר דבר מסמרלפא . בגבינת בקטליה כתיב (דברים יז) אשר יוד לדבר דבר וגו' ובהמרתא זקן כתיב (שם) ועשית ע"פ הדבר": וליסדר זקן ממרא ונינמר . קטלי' בסנהדרי גדולה הזדה הזדה מנבית דהא בקטלא דתרוייהו כתיב הזדה ונימא מה נבית בסנהדרי גדולה דהא גמרינן מהמרתא זקן' אף מיתת זקן בסנהדרי גדולה ונימא במתני' (דף כ:) ולא אם הזקן ממרא אלא בב"ד של ע"א: דבר דבר . הך גזירה שוה "דדבר דבר" גמיר ליה אלי תנא מרבנן אבל הך דהזדה הזדה לא גמיר ליה מרבנן וקא ומומר' אדם דן מעצמו ואין אדם דן גזירה שוה מעצמו אלא אם כן קיבל מרבו הלכה למשה מסיני דאיכא למימר קרא למילתא אחריתא אתא וכן הלכה רווחת בישראל : יביאו אליך . ומשה במקום שבעים ואחד קאי : דבריו של גדול . דיו של בעל שדרה כגון נשיא וכהן גדול : ופאי תנא . דדרש "דבר גדול"=דבר קשה למה לי תרי קראי: שורו של כהן גדול . אם המיה אינ : מדקא מיבעיא ליה שורו . שמע מינה שורו הוא דמספקא ליה דמשה דכתיב (שמות כא) וגם בעליו יומת" כמיתת בעלים, אבל שאר ממונו פטיטא לן דבשלמה בכל דיני ממונות: כל דבריו. ואפילו ממונו ליבעי סנהדרי גדולה : ודילמא . הא דקא מדכר קרא בסנהדרי גדולה משום שאילת אורים ותומים הוא אתא לאשמעינן דנשאלין לסנהדרין באורים ותומים וכן למלך וכן למשות מלחמה אבל לא להדיוט ולעולם לענין לאלת למלחמה יוצאין כלא רשות סנהדרי : כעור . נקב שלו כלפי לפון היה וכגילה רוח לפונית מנשבת דקיימא לן (בנגע בחרת ד' כה:) ארבע רוחות מנשבות בכל יום מזרחית בבקר ורוח דרומית בחצי היום ומערבית בתחילת לילה ולפונית בחצי לילה כמהלך חמה שמהלכת ממזרח לדרום ומדרום למערב וממערב לצפון וקגיא ביצמות (דף עב:) כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר אף על פי שמזופים היו ולא נשבה להם רוח לפונית ביום לא היה יום שלא נשבה להם רוח לפונית בחצי הלילה אלמא חצות לילה עת נשיבתה לעולם ופעמים שהיא מנשבת אף ביום ויפה לבריות והיום מאיר בה : ופיס דוד עומד ומופק בשורה . כדכתיב חצות לילה אקום (תהלים קיט) : קומץ . פרנסה מועטת : ואין מכור מממנא ממוליאו . עוקר חולית מכור עמוק ומוזל והשליכה לאוכו אינו מתמלא בכך כלומר אין מיפס בדיבו לפרנס עניים שבאוכנו : ונמלכין בסנהדרין . טוענין רשות מהן והיינו מתני' :

גליון השס"ם

גמ' אי מה מחילתה קלפי. עיין שטמות דף מז ע"א תוס"ד"ה שאין: שם אמר אביי מדקא מיבעי ליה. עיין לקמן דף יח ע"ב

ולע"ג : תוס' שאני הכא. עיין תוס' חולין דף כט ע"א ד"ה אים :

*) נראה דחסר כאן ול"ל וכזקן ממרא כתיב ואלים אחר יעשה בזדון ופרכינן הזדה כי כתיבא בקטלא כתיבא והמרתא הוא בע"א וכו'

מה תחילתה קלפי אורים ותומים . הא דאמר ברים הדר (עירובין דף סנ:) נבי יהושע דלא אשכחן דאלעזר ליה לאלעזר לשאול באורים ותומים ולא אחלוקת הארץ קאמר דגזירה הכתוב היא אלא בשאר דברים הצריכים לשאול באורים ותומים שהיה נגלה לו בנבואה:

איש ואשה אתה מוליא לשעריך .

הכא לא אתיא עיר איש ואף על גב דבפ' אלו דברים (פסחים דף סו: ושם ודף עו:) נבי פסח בטומאה אמר איש נדחה ואין ליבור נדחים ואפילו כל העיר טמאה נדחים לפסח שני עד דאיכא רוב ישראל שאני הכא משום דמליט שאילת הכתוב בין יחידים למרובים כמו בין עיר הנדחת ליחיד: **אין** הבור מתמלא מחוליאיו. פ"ה כגון אם עקר חולית מבור עמוק וחזר והשליכו לתוכו אין הבור מתמלא ממנה ולא יתכן דאמרינן כפ' הרואה (ברכות דף נפ:) כשנטל הקב"ה ב' טוכבים מכימה והבית מבול לעולם ומילת הקבר מעט ופריך ולימלייה מדידיה ומשני אין הבור מתמלא מחוליאיו וי"מ דקרקע ברגילין להביא על שפת הבור קורין חולית כי ההיא דתנן (עירובין דף פג:) חוליית הבור והסלע שהם נבוהים עשרה וקאמר אין הבור מתמלא מחוליה חולית ור"ת פירש מחוליאיו הייט ממקומו דאין מתמלא הבור מיס ממקום נביעתו וכן מוכח במדרש דאמר אין הבור מתמלא מחוליאיו אלא אם כן ממשיכין לו מיס ממקום אחר : ואחרי

'בנשיא שבט' שרחטא 'עסקינן מי לא *אמר רב אדא בר אהבה °כל הדבר הגדול יביאו אליך"-דבריו של גדול, האי נמי גדול הוא אולא אמר רבי אלעזר 'בבאין על עסקי נחלות וכתחילתה של ארץ ישראל' מה תחילתה 'שבעים ואחד' אף כאן 'שבעים ואחד' א' מה °תחילתה 'קלפי, אורים ותומים, וכל ישראל' אף כאן 'קלפי, אורים ותומים, וכל ישראל'; אלא מחוורתא כדרב מתנה רבינא אמר לעולם בשבט שדורה ודקא קשיא לך בדינא דרבים דיינינן ליה? אין אע"ג דקטלינן ביחיד *בי דינא דרבים' דיינינן ליה מי לא *א"ר רמא בר' יוסי א"ר אושעיא °והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההיא וגו'-איש ואשה אתה מוציא 'לשעריך' יואי אתה מוציא כל העיר כולה לשעריך הבא נמי 'איש ואשה אתה מוציא לשעריך' ואי אתה מוציא כל השבט כולו לשעריך': 'לא את נביא השקר : מנהני מילי? א"ר יוסי בר' תנינא אתיא *'הזדה-הזדה' מזקן ממרא מה להלן 'בשבעים ואחד' אף כאן בשבעים ואחד, 'והא 'הזדה' כי כתיבא, בקטלא הוא דכתיבא, וקטלא בעשרין ותלתא הוא? אלא אמר ריש לקיש גמר 'דבר-דבר' מהמראתו, ולהדר זקן ממרא ולגמר 'הזדה הזדה' מנביא השקר: 'דבר-דבר' גמיר, 'הזדה-הזדה' לא גמיר: ולא את כהן גדול : מנהני מילי *אמר רב אדא בר אהבה דאמר קרא °כל הדבר הגדול יביאו אליך-דבריו של גדול מיתיבי 'דבר גדול-דבר קשה אתה אומר דבר קשה אי אינו אלא 'דבריו של גדול'; כשהוא אומר °'את הדבר הקשה יביאון אל משה' הרי דבר קשה אמור הוא דאמר כי האי תנא דתניא "דבר גדול"=דבריו של גדול, אתה אומר דבריו של גדול או אינו אלא דבר הקשה כשהוא אומר "הדבר הקשה" הרי דבר קשה אמור הוא מה אני מקיים "דבר גדול" דבריו של גדול והאי תרי קראי למה לי? חד לצואה בעלמא וחד לעשייה ואזלך א"כ לכתוב או 'גדול גדול' אי 'קשה קשה' מאי גדול' ומאי "קשה" שמע מינה תרתי. בעי רבי אלעזר-שורו של כהן גדול' בבמה: למיתת בעלים דידיה מדמינן ליה אי דילמא למיתת בעלים דעלמא מדמינן ליה? *אמר אביי מדקא מבעיא ליה 'שורו' מכלל 'דממונו פשיטא ליה, פשיטא מהו דתימא הואיל וכתב "כל הדבר הגדול" *כל דבריו של גדול, קא משמע לן : אין מוציאין כו' : מנהני מילי? *אמר ר' אבהו דאמר קרא °ולפני אלעזר הכהן יעמוד..*הוא' זה מלך "וכל בני ישראל אתו" זה משוח מלחמה "וכל העדה" זה סנהדרי, ודילמא 'לסנהדרי הוא דקאמר להן רחמנא דלישיילו באורים ותומים אלא כי הא דאמר רב ארא בר ביונא אמר רבי שמעון חסידא *בנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד כיון שהגיע חצות לילה רוח צפונית מנשבת בו והיה מנגן מאליו, מיד היה דוד עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר, כיון שעלה עמוד השחר נכנסו חכמי ישראל אצלו, אמרו לו: אדונינו המלך עמך ישראל צריכין לפרנסה, אמר להן לכו והתפרנסו זה מזה, אמרו לו אין הקומץ משביע את הארי *ואין הבור מתמלא מחוליאיו, אמר להם לכו פשטו ידיכם בגדוד מיד יועצין באחיתופל ונמלכין בסנהדרין ושואלין באורים ותומים, אמר רב יוסף מאי קרא? ואחרי

מה תחילתה קלפי אורים ותומים, אף כאן בשבעים ואחד אף כאן בשבעים ואחד, מה תחילתה בשבט אף כאן בשבט, מה תחילתה בכל ישראל אף כאן בכל ישראל, מה תחילתה בכל ישראל אף כאן בכל ישראל, מה תחילתה בכל ישראל אף כאן בכל ישראל

ואחרי אחיתופל ט'. הי"נ ר"ש והכי כתיבי קראי אחרי אחיתופל יהוידע בן בניהו ואביתר וגו' יהוידע בן בניהו זה סנהדרין וכן הוא אומר ובניהו בן יהוידע על הכרתי ועל הפלתי למה נקרא שמן ט' אביתר אלו אורים ותומים ואח"כ אר נצח וט' ומייתי ראיה דכי היכי דבניהו בן יהוידע היה לתם סנהדרין כמו כן היה יהוידע אביו כרתי ופלתי הם סנהדרין וק"ק דבדברי הימים (א יח) דכתחלת מלכותו של דוד תפיב בניהו בן יהוידע עם הגבורים של דוד המתחזקים עמו להמליכו ואחי קרא דאחיתופל בסוף ימיו של דוד בתחלת מלכים בימי שלמה וקחשיב יהוידע ואיך יתכן שהיה אביו של בניהו וגם בסוף שמואל (כ כג) מונה בניהו עם הגבורים ושמא שני בניהו בן יהוידע הוי אחד אביו של יהוידע ואחד בנו:

את תבנית המשכן וגו'. ומשה במקום ע"א לו קאי תימה ליל וכן תעשו הא גבי סנהדרין ובמשה אמרינן דבמי ע"א כדאשכח במשה דמוקי סנהדרלאות והוא במקום ע"א קאי אלא דלא כתיב הכא וכן תעשו ועוד קשה דכפ' קמא דשבועות (דף יד.) תנן דאין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא בכתלך ובגבוה אלא בכ"ד של ע"א שנאמר ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן כן תעשו לדורות המורות בע"א בבית דינו של משה אבל כלי הקודש עבודתן מקדשתן ואין צריכין הכלים לדורות משיחה: ירושלמי ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן כן תעשו לדורות. משה זה סלך ובניו. אהרן אלו אורים ותומים. אסנה לי שבעים איש מזקני ישראל זו סנהדרין שאל אביך וינדך וקנך ראשרי לך ומשורש בשבועות פ"ב בגמרא אחר נכנס לעזרה כו': אין עושין סנהדראות לשבטים אלא בב"ד של ע"א סגלו דכתיב בהר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אותם ראשים על העם ומשה במקום ע"א הוה קאי: ת"ד סנהדרין שמעמידין אותם על ישראל שנאמר שופטים תתן ומגין שמעמידין כך בכל עיר ועיר ת"ל בכל שעריך. ר' יהודה אומר אחר סמוכה על כולן שנאמר תתן לך רשב"ג אומר לשבטיך ושפטו מצות לשבט לדון את שבטו: ואין עושין עיר הנדחת אלא בב"ד של ע"א דכתיב בהר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אותם ראשים על העם ומשה במקום ע"א הוה קאי: ת"ד סנהדרין שמעמידין על ישראל שנאמר שופטים תתן ומגין שמעמידין כך בכל עיר ועיר ת"ל בכל שעריך. ר' יהודה אומר אחר סמוכה על כולן שנאמר תתן לך רשב"ג אומר לשבטיך ושפטו מצות לשבט לדון את שבטו: ואין עושין עיר הנדחת אלא בע"א. מנא לן שנאמר והרגתם את יושבי העיר הזאת וגו'. אינו אלא אם כן מוציא כל העיר לשעריך: אין עושין עיר הנדחת בספר מקרבך ולא מן הספר: ולא שלש שתים וכתיב בארת. אבל שתים *) שלש עיירות מנדחות ואמקיבא לר' שמעון דדרש מפמא דקרא ברבינין לפיכר לקמן. ואמקבא לר' יהודן דתניא בתוספתא. אין עושין מסדר לספר אפילו אחת בארץ ישראל אבל עושין שתים כגון אחת בגליל ואחת ביהודה אבל שתים ביהודה אין עושין שמא ישמעו גברים ויבואו ויחריבו את ארץ ישראל: סנהדרין גדולה היתה של שבעים ואחד שנאמר והקהלתם אליו עמך

*) נראה שמתחלפו השורות וצריך תיקון ומי' נגמ' ונגרמ"ש סלמה עס"ש פ"ד ס"ד ונכשנות מראליר

בניהו בן יהוידע ואחריתו טרם נקרא שמן ט' ואביתר אלו אורים ותומים ואח"כ אר נצח וט' ומייתי ראיה דכי היכי דבניהו בן יהוידע היה לתם סנהדרין כמו כן היה יהוידע אביו כרתי ופלתי הם סנהדרין וק"ק דבדברי הימים (א יח) דכתחלת מלכותו של דוד תפיב בניהו בן יהוידע עם הגבורים של דוד המתחזקים עמו להמליכו ואחי קרא דאחיתופל בסוף ימיו של דוד בתחלת מלכים בימי שלמה וקחשיב יהוידע ואיך יתכן שהיה אביו של בניהו וגם בסוף שמואל (כ כג) מונה בניהו עם הגבורים ושמא שני בניהו בן יהוידע הוי אחד אביו של יהוידע ואחד בנו: **את** תבנית המשכן וגו'. ומשה במקום ע"א לו קאי תימה ליל וכן תעשו הא גבי סנהדרין ובמשה אמרינן דבמי ע"א כדאשכח במשה דמוקי סנהדרלאות והוא במקום ע"א קאי אלא דלא כתיב הכא וכן תעשו ועוד קשה דכפ' קמא דשבועות (דף יד.) תנן דאין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא בכתלך ובגבוה אלא בכ"ד של ע"א שנאמר ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן כן תעשו לדורות המורות בע"א בבית דינו של משה אבל כלי הקודש עבודתן מקדשתן ואין צריכין הכלים לדורות משיחה: ירושלמי ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן כן תעשו לדורות. משה זה סלך ובניו. אהרן אלו אורים ותומים. אסנה לי שבעים איש מזקני ישראל זו סנהדרין שאל אביך וינדך וקנך ראשרי לך ומשורש בשבועות פ"ב בגמרא אחר נכנס לעזרה כו': אין עושין סנהדראות לשבטים אלא בב"ד של ע"א סגלו דכתיב בהר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אותם ראשים על העם ומשה במקום ע"א הוה קאי: ת"ד סנהדרין שמעמידין על ישראל שנאמר שופטים תתן ומגין שמעמידין כך בכל עיר ועיר ת"ל בכל שעריך. ר' יהודה אומר אחר סמוכה על כולן שנאמר תתן לך רשב"ג אומר לשבטיך ושפטו מצות לשבט לדון את שבטו: ואין עושין עיר הנדחת אלא בע"א. מנא לן שנאמר והרגתם את יושבי העיר הזאת וגו'. אינו אלא אם כן מוציא כל העיר לשעריך: אין עושין עיר הנדחת בספר מקרבך ולא מן הספר: ולא שלש שתים וכתיב בארת. אבל שתים *) שלש עיירות מנדחות ואמקיבא לר' שמעון דדרש מפמא דקרא ברבינין לפיכר לקמן. ואמקבא לר' יהודן דתניא בתוספתא. אין עושין מסדר לספר אפילו אחת בארץ ישראל אבל עושין שתים כגון אחת בגליל ואחת ביהודה אבל שתים ביהודה אין עושין שמא ישמעו גברים ויבואו ויחריבו את ארץ ישראל: סנהדרין גדולה היתה של שבעים ואחד שנאמר והקהלתם אליו עמך

*) נראה שמתחלפו השורות וצריך תיקון ומי' נגמ' ונגרמ"ש סלמה עס"ש פ"ד ס"ד ונכשנות מראליר

ואחרי אחיתופל ט'. הי"נ ר"ש והכי כתיבי קראי אחרי אחיתופל יהוידע בן בניהו ואביתר וגו' יהוידע בן בניהו זה סנהדרין וכן הוא אומר ובניהו בן יהוידע על הכרתי ועל הפלתי למה נקרא שמן ט' אביתר אלו אורים ותומים ואח"כ אר נצח וט' ומייתי ראיה דכי היכי דבניהו בן יהוידע היה לתם סנהדרין כמו כן היה יהוידע אביו כרתי ופלתי הם סנהדרין וק"ק דבדברי הימים (א יח) דכתחלת מלכותו של דוד תפיב בניהו בן יהוידע עם הגבורים של דוד המתחזקים עמו להמליכו ואחי קרא דאחיתופל בסוף ימיו של דוד בתחלת מלכים בימי שלמה וקחשיב יהוידע ואיך יתכן שהיה אביו של בניהו וגם בסוף שמואל (כ כג) מונה בניהו עם הגבורים ושמא שני בניהו בן יהוידע הוי אחד אביו של יהוידע ואחד בנו: **את** תבנית המשכן וגו'. ומשה במקום ע"א לו קאי תימה ליל וכן תעשו הא גבי סנהדרין ובמשה אמרינן דבמי ע"א כדאשכח במשה דמוקי סנהדרלאות והוא במקום ע"א קאי אלא דלא כתיב הכא וכן תעשו ועוד קשה דכפ' קמא דשבועות (דף יד.) תנן דאין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא בכתלך ובגבוה אלא בכ"ד של ע"א שנאמר ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן כן תעשו לדורות המורות בע"א בבית דינו של משה אבל כלי הקודש עבודתן מקדשתן ואין צריכין הכלים לדורות משיחה: ירושלמי ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן כן תעשו לדורות. משה זה סלך ובניו. אהרן אלו אורים ותומים. אסנה לי שבעים איש מזקני ישראל זו סנהדרין שאל אביך וינדך וקנך ראשרי לך ומשורש בשבועות פ"ב בגמרא אחר נכנס לעזרה כו': אין עושין סנהדראות לשבטים אלא בב"ד של ע"א סגלו דכתיב בהר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אותם ראשים על העם ומשה במקום ע"א הוה קאי: ת"ד סנהדרין שמעמידין על ישראל שנאמר שופטים תתן ומגין שמעמידין כך בכל עיר ועיר ת"ל בכל שעריך. ר' יהודה אומר אחר סמוכה על כולן שנאמר תתן לך רשב"ג אומר לשבטיך ושפטו מצות לשבט לדון את שבטו: ואין עושין עיר הנדחת אלא בע"א. מנא לן שנאמר והרגתם את יושבי העיר הזאת וגו'. אינו אלא אם כן מוציא כל העיר לשעריך: אין עושין עיר הנדחת בספר מקרבך ולא מן הספר: ולא שלש שתים וכתיב בארת. אבל שתים *) שלש עיירות מנדחות ואמקיבא לר' שמעון דדרש מפמא דקרא ברבינין לפיכר לקמן. ואמקבא לר' יהודן דתניא בתוספתא. אין עושין מסדר לספר אפילו אחת בארץ ישראל אבל עושין שתים כגון אחת בגליל ואחת ביהודה אבל שתים ביהודה אין עושין שמא ישמעו גברים ויבואו ויחריבו את ארץ ישראל: סנהדרין גדולה היתה של שבעים ואחד שנאמר והקהלתם אליו עמך

---

*ואחרי אחיתופל, בניהו בן יהוידע ואביתר ושר צבא למלך יואב: אחיתופל זה יועץ וכן הוא אומר °ועצת אחיתופל אשר יעץ וגו', ובניהו בן יהוידע זו סנהדרין אבל אורים ותומים וכן הוא אומר °ובניהו בן יהוידע על הכרתי ועל הפלתי ולמה נקרא שמן °כרתי ופלתי? °כרתי שבורתין דבריהן °ופלתי שמופלאין מעשיהן וארר כך °שר הצבא למלך, יואב. א"ר יצחק בריה דרב אדא ואמרי לה א"ר יצחק בר אבדימי מאי קרא °עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר: "ואין מסיפין על העיר: מנהני מילי? אמר רב שימי בר חייא אמר קרא °ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן (ח) וכן תעשו-לדורות הבאין, מתיב רבא °כל הכלים שעשה משה °משיחתן מקדשן מיכן ואילך עבודתן מקדשתן ואמאי נימא "וכן תעשו-לדורות הבאין? שאני התם דאמר קרא °וימשחם ויקדש אותם" במשיחה ולא לדורות במשיחה, ואימא אותם במשיחה, ולדורות: אי במשיחה אי בעבודה? אמר רב פפא אמר קרא °אשר ישרתו בם בקודש-הכתוב תלאן בשירות אלא אותם" למה לי: אי לאו "אותם" הוה אמינא לדורות במשיחה ובעבודה דהא כתיב "וכן תעשו" כתיב רחמנא "אותם"-אותם במשיחה ולא לדורות במשיחה: "ואין עושין סנהדראות בר"ש: מנא לן? כדאשכחן במשה דאוקי סנהדראות-*ומשה במקום שבעים וחד קאי תנן רבנן °מניין שמעמידין שופטים לישראל? תלמוד לומר °שופטים תתן, שופטים לישראל מניין? תלמוד לומר "שופטים תתן; שופטים לכל שבט ושבט מניין תלמוד לומר "שופטים לשבטיך", שופטים לכל שבט ושבט מניין? ת"ל שופטים לשבטיך; שופטים לכל עיר ועיר מניין? ת"ל שופטים (ח) לשעריך, שופטים לכל עיר ועיר מניין? ת"ל שופטים (לשעריך). רבי יהודה אומר ממנה על כולן שנאמר תתן לך "רשב"ג אומר לשבטיך ושפטו-מצות בשבט לדון את שבטו: ואין עושין עיר הנדחת: מנה"מ? "אמר ר' חייא בר יוסף אמר רבי אושעיא דאמר קרא °והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההוא" איש ואשה אתה מוציא לשעריך ואי אתה מוציא כל העיר כולה לשעריך: אין עושין עיר הנדחת בספר: מ"ט? *מקרבך אמר רחמנא ולא מן הספר: ולא שלש (עירי הנדחת): דכתיב "ארת" אבל עושין ארת או שתים דכתיב °עריך" תנו רבנן "ארת"-ארת ולא שלש, אתה אומר ארת ולא שלש או אינו אלא ארת ולא שתים, כשהוא אומר "עריך" הרי שתים אמר, הא מה אני מקיים "ארת"-ארת ולא שלש ויבאין אמר רב: בב"ד ארת" הוא דאין עושין, הא בשנים ושלשה בתי דינין עושין ויבאין אמר רב אפילו בשנים ושלשה בתי דינין לעולם אין עושין, מ"ט דר' משום קרחה, אמר ר"ל לא שנו אלא במקום ארד, אבל בשנים ושלשה מקומות עושין, רבי יוחנן אמר אין עושין משום קרחה, תניא כוותיה דר"י "אין עושין שלש עיירות מנדחות בארץ ישראל אבל עושין אותם שתים כגון ארת ביהודה וארת בגליל, אבל שתים ביהודה ושתים בגליל אין עושין, וסמיכה לספר אפילו ארת אין עושין מאי מעמא? °שמא ישמעו גברים ויחריבו את ארץ ישראל, ותיפוק לי "דמקרבך" אמר רחמנא ולא מן הספר: רבי שמעון היא דדריש מעמא *דקרא: סנהדרי גדולה היתה: מ"ט דרבנן דאמרי ומשה על גביהן? אמר קרא °והתיצבו שם עמך